

Behandling af dette Spørgsmaal saalidet tiltrækkende, og som skulde gjøre, at man er saameget derimod.

Naar man ikke ønsker at faae dette Spørgsmaal netop hurtigt afgjort, kan man i det Hæle taget ikke have Noget imod, at det kommer til at gjennemgaae et Par forskellige Behandlinger, og har man en stor og alvorlig Tilbøielighed til at faae det hurtigt sat igjennem, saa maa man i Grunden helst ønske at gjøre det ved foreløbige Love. Det er disse to forskellige Retninger, som man maa føres til, og som synes mig at være en nødvendig Følge af Forholdene, som de ere. Man maa enten erkjende, at det ikke har nogen væsentlig Fare, om dette Spørgsmaal ligger gjentagne Gange for til Behandling, og saa kan man rolig behandle det i grundlovmæssig Form, eller ogsaa maa man ansee det for meget farligt, at der bliver forhandlet længe og vidtloftigt derom, og saa maa man forbeholde sig den eneste Naade, hvorpaa det kan undgaaes, og det er ved den provisoriske Lov. Men den ærede Minister anerkjender selv, at den provisoriske Lov er utaaalelig, ubrugbar og ikke bør benyttes i dette Tilfælde; han er altsaa selv paa Veie til at indrømme, at en længere Behandling af dette Spørgsmaal ikke kan være farlig.

Premierministeren: Det er ikke af Frygt for den længere Tid, som Forhandlingerne ville medtage, naar det skulde gaae paa den Naade, som Grundloven har bestemt, men det er paa Grund af den store Vanskelighed, som er forbunden med at indføre endogsaa saadanne Forandringer, som findes indlysende gavnlige og nødvendige, naar Sagen skal passere forskellige Rigsdagsforsamlinger, at Regjeringen har gjort Forslaget, saaledes som fleet er. Hvis man istedet derfor vilde fordrø en vis Pluralitet, som maatte være tilstede, men dog ikke altfor stor, til at gjøre saadanne Forandringer, kunde det være en anden Sag, men at fordrø flere Forsamlinger, synes mig at gjøre Forandringer vanskelige, som i og for sig selv maatte være gavnlige, og som maatte have Majoritet for sig endogsaa i en saadan Forsamling, som var udgaaet af det nærværende Valgsystem. Deraf, at man ikke kan ønske at gjøre Forhandlingerne

saa vanskelige og besværlige, som de vilde være, naar man holder sig til Grundlovens § 100, er det paa ingen Naade nogen Følge, at man kan ønske at indføre Forandring ved provisoriske Love; jeg kan ikke antage, at det er lovligt og retfærdigt, og altsaa er det Noget, som jeg paa ingen Naade kan gaae ind paa, hvorfor jeg naturligtvis ogsaa er enig i det Forslag, som er gjort af den 7de kjøbenhavnske Rigsdagsmand (Casse). Fordi man ikke vil, at denne Sag skal udfattes for store Vanskeligheder og Vidtloftigheder, som fleet ikke ere begrundede i Sagens indvortes Natur, deraf følger paa ingen Naade, at man vil foretrække den korteste Vej, blot fordi det er den korteste fremfor en længere, men lovlig. Naar det af Regjeringen forelagte Udkast bliver i den Henseende vedtaget paa grundlovmæssig Naade, saa er enhver Slags Forandring, som skeer ved Samstemning af de tre Grene af Lovgivningsmagten, fuldkommen lovlig, men det er ikke Tilfældet med den provisoriske Lov; en saadan er jo ikke hidtil begrundet i Grundloven, og alt muligt Skin af dens Lovlighed vil ophøre, naar man vedtager det Forslag, som er gjort af den 7de kjøbenhavnske Rigsdagsmand. Jeg troer altsaa ikke, at der er nogen velbegrundet Betænkelighed ved at gaae ind paa Regjeringens Forslag i den omhandlede Henseende; det gaaer, saavidt jeg kan skjønne, den eneste rette Vej, idet man ikke vil vidtloftiggjøre nærværende langvarige Forhandlinger om, hvilket Valgsystem der bør være gjældende, men heller ikke vil, at den tilkommende Tid, repræsenteret af en Forsamling, hvori netop den almindelige, eller rettere den meget udstrakte Valgret, — thi en almindelig Valgret kunne vi ikke kalde den i dette Ord's bogstavelige Betydning — har saa stor Vægt, skal være udelukket fra at vedtage Afændringer i dette Valgsystem, disse Afændringer være mere eller mindre betydelige; selv om de ere de mindst betydelige, kan det have sin Vanskelighed ved at faae dem satte igjennem efter den nu gjældende Lov. Naar man derimod gaaer ind paa Regjeringens Forslag, kunne vore Medborgere i Fremtiden faae Frihed til at vælge den Representationsnaade, som de ansee for den